

Verksamhetsberättelse 2024

Universitetssjukvårdens
forskningscentrum

Innehåll

INLEDNING	3
VETENSKAPLIG KOMPETENS.....	3
INRIKTNING OCH FORSKNINGSSOMRÅDEN.....	5
FORSKNINGSSTIMULERANDE AKTIVITETER	9
FORSKNINGSSTÖD OCH INFRASTRUKTUR.....	12
VETENSKAPLIG PRODUKTION.....	13
AKADEMISKA UPPDRAG	16
NATIONELL OCH INTERNATIONELL FORSKNINGSSAMVERKAN.....	17
INNOVATION OCH SAMVERKAN MED CIVILSAMHÄLLET.....	19
PEDAGOGISKA UPPDRAG	19
EKONOMI	21
REFLEKTIONER.....	22

Inledning

Universitetssjukvårdens forskningscentrum (UFC) hör organisatoriskt hemma inom Region Örebro län, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Område Forskning och Utbildning. UFC:s akademiska anknytning är främst Örebro universitet, som vi samverkar med inom såväl forskning som utbildning. UFC:s verksamhetsuppdrag är att ha en forskningsdrivande, forskningsstimulerande och forskningsstödjande funktion.

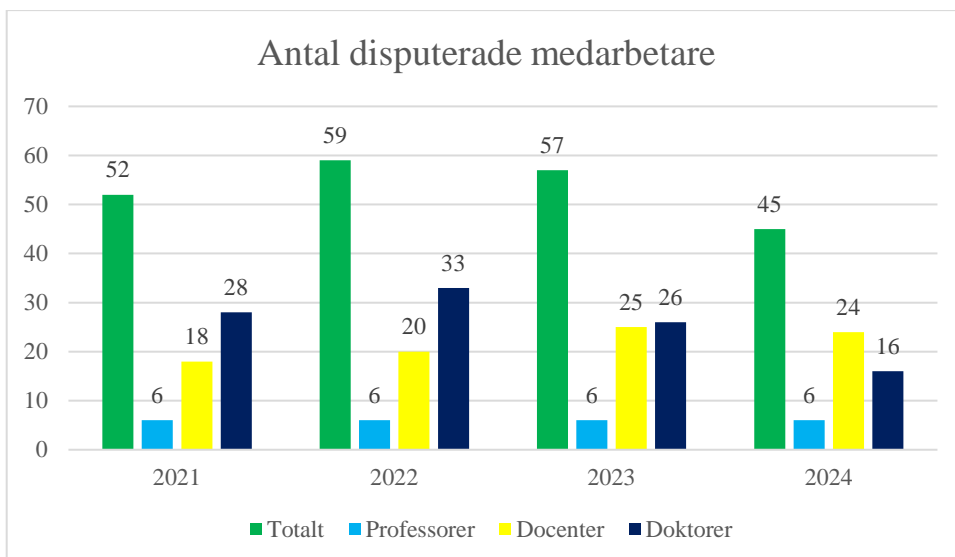
Ledningen vid UFC bestod vid utgången av 2024 av en verksamhetschef, en medarbetare med ledningsuppdrag och en ledningsgrupp. Vid årsskiftet 2024/2025 beräknas drygt 80 personer vara knutna till UFC varav 45 personer var disputerade. Antalet medarbetare vid UFC var vid utgången av 2024; 19 tillsvidareanställda på heltid, 10 visstidsanställda i begränsad omfattning, och ytterligare 17 medarbetare med tidsbegränsade förordnanden om 10–40 procent som kombineras med tjänstgöring inom grundanställning på annan klinik. Dessutom finns ett antal externfinansierade forskningsaktiva personer och ett drygt trettiotal doktorander som nyttjar UFC lokaler och infrastruktur.

Verksamhetsberättelsen bygger dels på uppgifter från Forskningsbokslutet och dels på uppgifter från en enkät som skickats ut till samtliga vid UFC aktiva medarbetare. Enkät svar har erhållits från 67 av dessa varav 35 disputerade, 27 doktorander samt 5 administratörer.

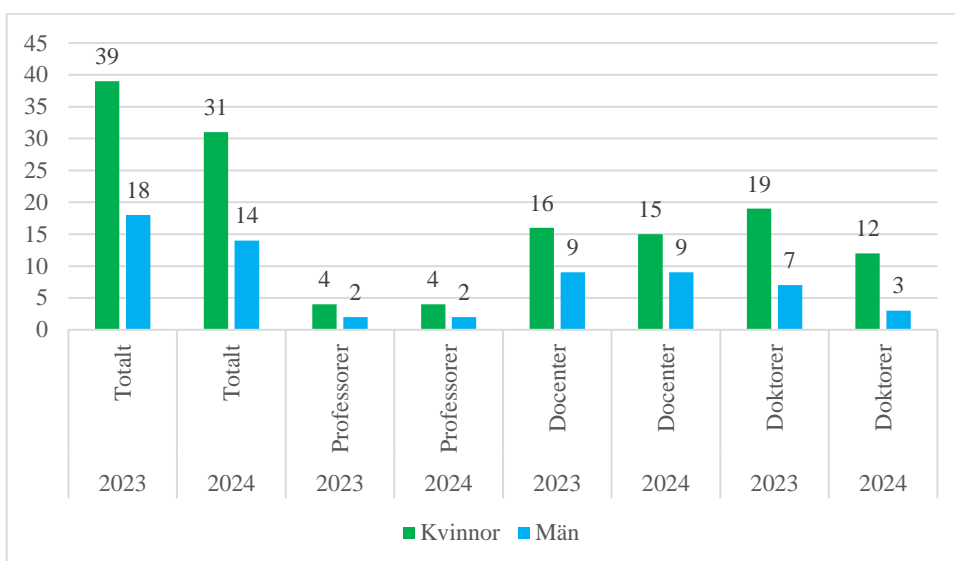
Vetenskaplig kompetens

På UFC möts forskare från olika professioner, t.ex. läkare, sjuksköterskor, fysioterapeuter, arbetsterapeuter, beteendevetare, psykologer, folkhälsovetare och hälsoekonomer. Det skapar goda förutsättningar för samarbeten över professionsgränser. Många forskare vid UFC delar sin tid mellan forskning och klinik och är verksamma inom följande verksamhetsområden: Ambulanssjukvård, Anestesi- och intensivvård, Barn- och ungdomsmedicin, Kirurgi, Medicin, Neuro och rehabiliteringsmedicin, Nära vård (Barn- och ungdomshabiliteringen, Ortopedteknik, Primärvård), Onkologi samt Psykiatri.

Från 2023 till 2024 har det skett en minskning av framför allt antalet disputerade medarbetare (figur 1). Detta beror bland annat på personer som slutat och påbörjat ny tjänst utanför regionen och avslutade timanställningar. Bland de disputerade medarbetarna är två tredjedelar kvinnor (figur 2).

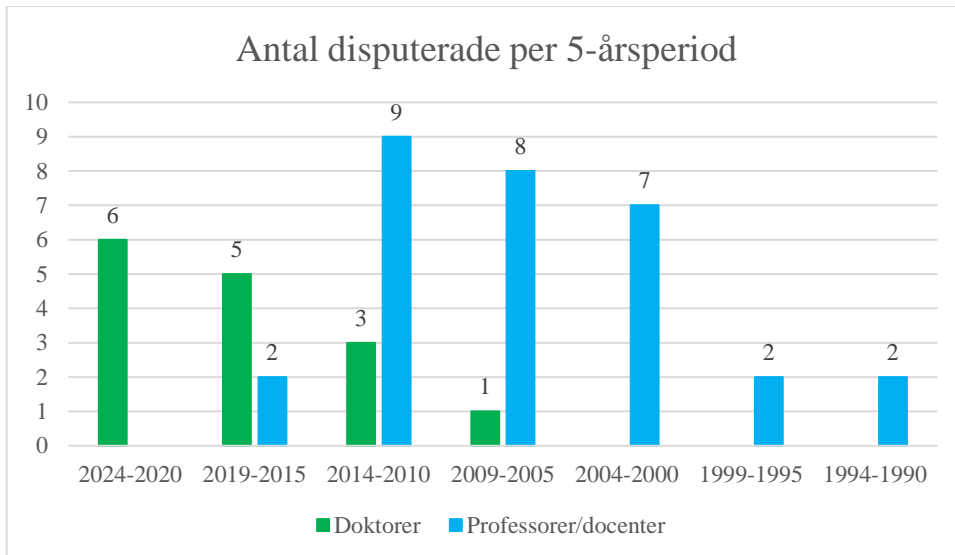
Figur 1. Antal disputerade medarbetare med anknytning till UFC för åren 2021-2024.

Figur 2. Antalet disputerade kvinnor respektive män med anknytning till UFC för år 2023 och 2024.

Fem doktorander med anknytning till UFC har disputerat under 2024.

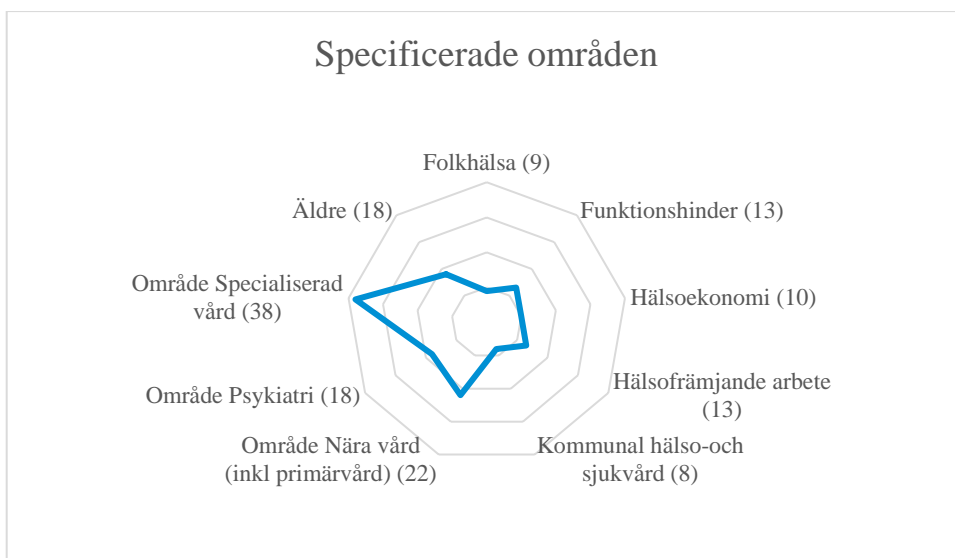
I figuren nedan åskådliggörs panoramat av UFC-anknutna medarbetare med avseende på disputationsår redovisat i 5 års-perioder samt akademisk nivå, vilket speglar en tidsfaktor för docentmeritering.

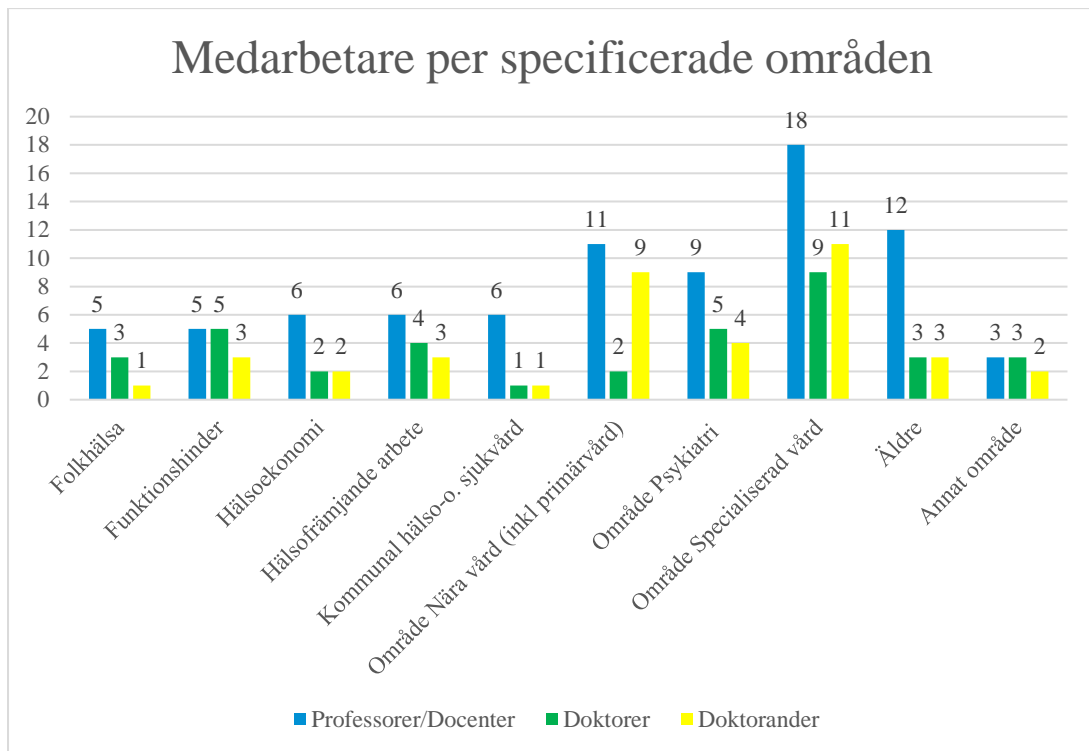
Figur 3. Antal doktorer (15 st) och professorer/docenter (30 st) fördelat på olika disputationsår redovisat i 5 års-perioder under åren 1990–2024.

Inriktning och forskningsområden

Mot bakgrund av Strategi för klinisk forskning och innovation 2019–2030 efterfrågades via enkäten forskningsaktivitet inom specificerade områden, enligt figur 4. Sextiotvå medarbetare har svarat att de är involverade i ett eller flera av dessa områden (figur 4 och 5). Åtta medarbetare har svarat att deras forskning helt eller delvis ligger inom något annat område, som t.ex. etik, psykometri, livskvalitet, prevention samt vård/insatser för barn- och ungdomar.

Figur 4. Antal medarbetare (anges inom parentes) per specificerat område. Det har varit möjligt att välja flera alternativ.

Figur 5. Antal medarbetare per kategori och specificerat område. Det har varit möjligt att välja flera alternativ.

Prioriterade områden

Medarbetarna vid UFC har en bred metodkunskap och forskningserfarenhet från många olika områden av relevans för den kliniska forskning inom regionen. UFC har, förutom en bred allmänvetenskaplig kompetens, särskild erfarenhet och kunnande inom vissa specifika metodområden såsom *hälsoekonomi*, *psykometri*, *instrumentutveckling*, *kvalitativ metodik* och *mätning av fysisk aktivitet*. Dessa områden är kopplade det övergripande uppdrag som UFC har fått från FoU-ledningen. Inom dessa områden finns det personella resurser i grupperna tillsvidareanställda och förordnade.

I strategidokumentet för klinisk forskning och innovation 2019–2030 lyfts UFC:s roll för bland annat områdena translationell forskning och Nära vård, varför vi vid den årliga uppföljningsenkäten har frågat om medarbetarnas engagemang inom dessa områden. När det gäller translationell forskning har vi använt Vetenskapsrådets definition: att resultat från experimentell forskning överförs till vården för att ge patientnytta, eller att iakttagelser eller problem i vården ger upphov till nya forskningsidéer. Av de svarande disputerade medarbetarna och doktoranderna har ca 63 procent (39 medarbetare) varit delaktiga i forskning som kan betecknas som translationell (58 procent år 2023), varav de flesta av dem har svarat att iakttagelser eller problem i vården gett upphov till nya forskningsidéer.

Inom UFC finns ett särskilt uppdrag att utveckla strukturerna kring forskning planerad i samverkan med patienter/brukare/närstående, något som i allt högre utsträckning uppmuntras och beaktas av t.ex. forskningsfinansiärer. Sedan 2023 finns ett register, kallat "Levande bibliotek", upprättat med uppgifter om patienter/brukare/närstående som har anmält intresse att bidra i forskning och utveckling. För närvarande är 34 personer listade i registret. Tjugosex medarbetare rapporterar att de bedriver totalt 28 forskningsprojekt där patient- brukar- eller närståendesamverkan ingår.

Region Örebro län har som mål att det ska finnas tydliga karriärvägar för disputerad personal inom organisationen och att tiden från disputation till docentur ska minska. UFC har i uppdrag att tillhandahålla en plattform för karriärstöd för forskare inom regionen och har under 2024 ansvarat för en informationsträff tillsammans med utredare från Örebro universitet om docenturprocessen, från ansökan till antagning, samt en workshop om karriärvägar där regionens Grants Office och enhetschef för staben område FoU deltog.

UFC har även särskilda uppdrag att bygga/utveckla forskningsområdena *Nära Vård*, *Folkhälsa* och *Äldres hälsa*. Nedan följer en summering avseende uppdrag och aktivitet under 2024 för de tre ovanstående forskningsområdena samt för metodområdet Hälsoekonomi.

Folkhälsa

Arbetet med att stärka akademiseringen av folkhälsoarbetet och öka forskningens samhällsnytta och regionala betydelse har fortsatt under året. Detta har bland annat skett genom planeringen av ett större forskningsprojekt i samarbete med gymnasieskolorna i Örebro kommun, samt genom ett samarbete med vårdcentraler i den norra delen av länet för att forska om riktade hälsosamtal. Undervisning, seminarier och handledning har hållits för läkarstudenter, blivande ST-läkare och doktorander. Under hösten har också forskningscaféer riktade till kommunens medarbetare genomförts i samarbete med forskningsledare för Nära vård, med syftet att sprida information om pågående forskning och uppmuntra till dialog om nya projekt och samarbeten. Det internationella samarbetet med forskare vid University of Texas at Austin har fortsatt inom ramen för ett finansierat projekt om ungas psykiska hälsa i gymnasieskolan. Ytterligare externa medel har beviljats för denna forskning, och en betydande vetenskaplig produktion förväntas inom kort. Nio medarbetare har under 2024 varit aktiva med projekt inom forskningsområdet Folkhälsa.

Arbetet inom Universitetssjukvårdsenheten för folkhälsa och primärprevention har fortsatt under 2024. Ett tydligt syfte är framtaget där akademiseringen av folkhälsoarbetet i regionen står i fokus. Under 2025 behöver arbetssätt och struktur diskuteras och konkretiseras för att hitta rätt form av samverkansstruktur för att på bästa sätt uppnå syftet.

Hälsoekonomi

Under 2024 slutade en hälsoekonom sin tjänst på UFC och påbörjade ny tjänst utanför RÖL. Det gjorde att hälsoekonomigruppen vid UFC (HEK-gruppen) under året bestod av två disputerade hälsoekonomer samt en doktorand. En utlysning gällande en ny hälsoekonom gjordes i slutet av 2024 vilken tyvärr inte resulterade i någon ny rekrytering. Då efterfrågan på HEK-gruppens expertstöd till forskare och forskarstuderande inom regionen samtidigt har ökat har arbetsbelastningen varit hög. Det gör att den egna metod- och utvecklingsinriktade forskningen inom området har gått på sparlåga.

HEK-gruppen har givit hälsoekonomiskt stöd till regionens verksamheter även utan specifikt forskningsfokus. Ett löpande sådant uppdrag är inom det nationella systemet för kunskapsstyrning där HEK-gruppen bistått med stöd till Region Örebro län samt ingått i en regional samverkansgrupp för hälsoekonomi och utifrån det varit behjälpliga gentemot arbetsgrupperna inom de nationella programområdena.

Under 2024 har HEK-gruppen haft undervisningsuppdrag i hälsoekonomi eller närliggande ämnen på grund-, avancerad och forskarutbildningsnivå vid Örebro universitet och Gymnastik- och idrottshögskolan i Stockholm samt på regionens utbildningar för ST-läkare. Medarbetarna i HEK-gruppen har också handledningsuppdrag. Totalt har 10 medarbetare varit forskningsaktiva inom området Hälsoekonomi under 2024. Inom ramen för det hälsoekonomiska nätverket, i samverkan med Handelshögskolan vid Örebro universitet arrangeras 1–2 seminarier per termin, öppna för alla med ett intresse för hälsoekonomiska frågeställningar, där forskning med hälsoekonomisk inriktning presenteras. HEK-gruppen driver även ett nätverk för hälsoekonomer som är verksamma i regioner inom ramen för Forum Mellansverige.

Nära Vård

Under 2024 har samverkansarbete skett mellan forskningsområde Nära vård och kommuner och Örebro universitet genom bland annat Samverkansforum äldre där forskningsledare Nära vård är delaktig, och genom två temaseminarier riktade mot kliniskt verksamma, ledare och forskare inom de olika myndigheterna. Vidare representerades forskningsområdet, genom forskningsledaren, i samverkansgrupp för regionens hälsofrämjande arbete. Forskningsmässigt bedrevs tre projekt inom forskningsområdet under 2024 vilket innebär ett vetenskapligt samarbete med kollegor i regionerna Jönköping, Värmland, Dalarna, Gävleborg samt med Örebro Universitet och ett flertal av länets kommuner.

Forskningsområdet Nära vård har genom forskningsledaren varit aktivt i undervisning i implementeringskunskap på Örebro universitet men också i förändringsledning för hälso- och sjukvårdens utvecklingsenhetens medarbetare.

En omorganisering, där länssjukhusen gick in i det organisatoriska Område Specialiserad vård, innebar att forskningskompetens försvann från det organisatoriska Område nära vård. Det föreligger en stor utmaning i att få medarbetare inom primärvården att påbörja forskarstudier och skärpta finansieringskrav har ytterligare försvårat antagningen. Under 2024 bildades en gruppering med syfte att stärka forskning inom primärvården där forskningsledare tillsammans med områdesledning Nära vård och FoU-direktör respektive områdeschef ingår. En inventering av forskande personal gjordes och vid slutet av 2024 fanns 16 forskande anställda inom primärvården samt 6 inom habiliteringen (barn/vuxen).

Äldres hälsa

Forskningsledare för det prioriterade forskningsområdet Äldres hälsa är koordinator i, och ordförande för den operativa ledningsgruppen i Samverkansforum äldre, vilket är en långsiktig samverkan mellan Örebro läns tolv kommuner, Örebro universitet och Region Örebro län. Under året har sex ledningsgruppsmöten och fyra styrgruppsmöten hållits.

Under 2024 har stort fokus legat på samverkan med länets kommuner, bl.a. genom tre forskningscaféer, varav två i samarbete med forskningsområde Nära vård och forskningsområde Folkhälsa, och i samverkan med Regional utveckling där länets folkhälsoteam, Riksidrottsförbundet-SISU Idrottsutbildarna och Örebro läns bildningsförbund bjöds in. Övrig samverkan har inkluderat att forskningsområdet Äldres hälsa, genom forskningsledaren, har varit representerat i arrangörsgruppen till en internationell konferens och vid tre nationella konferenser/samlingar med presentationer och för nätverkande.

Den forskningsaktivitet som utgår från forskningsområdet Äldres hälsa omfattade under 2024 bland annat projekt där det finns verksamma doktorander eller dit doktorander kommer att rekryteras. Totalt är arton medarbetare aktiva inom forskning med fokus på äldre.

Forskningsstimulerande aktiviteter

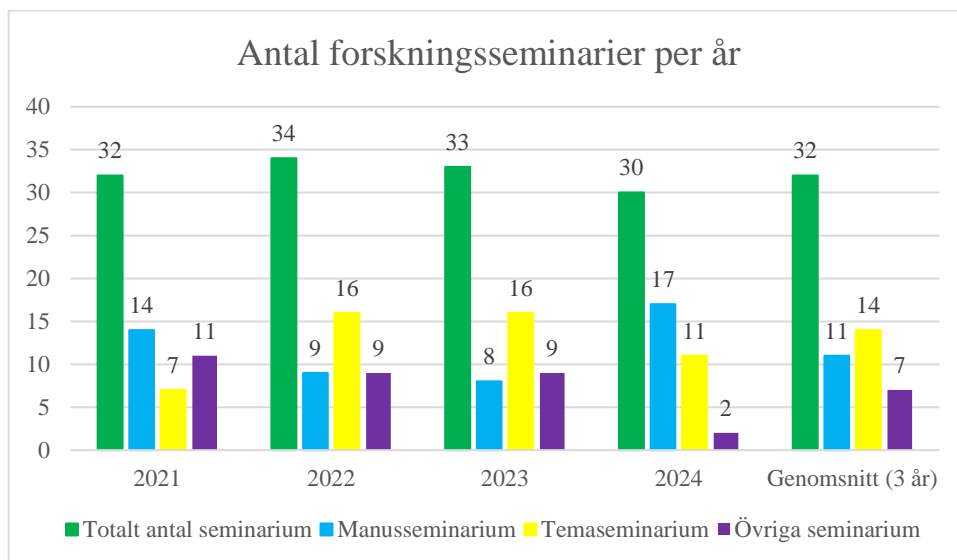
Seminarieverksamheten och doktorandnätverket har sina respektive syften, men ett gemensamt syfte är att utgöra arenor för initiativ, inspiration och kreativitet, utveckling och samverkan inom forskning.

Seminarieverksamhet

Syftet med forskningsseminarierna är att vara en arena för vetenskapligt utbyte och vetenskaplig utveckling för såväl doktorander som disputerade. Det finns två huvudtyper av forskningsseminarier vid UFC; granskningsseminarier och temaseminarier. Vid granskningsseminarierna presenteras och diskuteras manuskript (t.ex. traditionella manus- och kappaseminarium). Temaseminarier kan vara ett enskilt seminarium eller en serie seminarier inom ett avgränsat tema. Det kan utgöras av

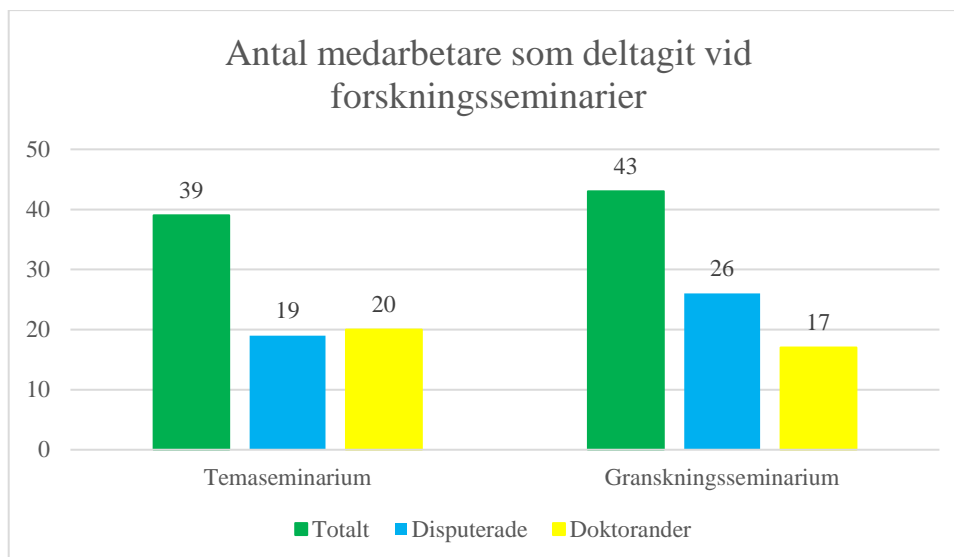
föreläsningar eller workshops, som syftar till fördjupad kunskap. Seminarieverksamheten (att initiera/genomföra eller medverka/delta) är öppen för forskande medarbetare inom Region Örebro län och Örebro universitet.

Under år 2024 har UFC anordnat 30 forskningsseminarier varav mer än hälften har utgjorts av s.k. manusseminarier (figur 6). Antalet manusseminarier har närmast fördubblats medan antalet temaseminarier har minskat med ungefär en tredjedel i jämförelse med de två senaste åren. Antalet övriga seminarier är färre än föregående år. Flertalet av seminarierna samannonseras med Institutionen för Hälsovetenskaper (HV), Örebro universitet. Se bilaga 1 för mer information om innehåll i seminarierna under 2024.

Figur 6. Redovisning över antalet forskningsseminarier som har anordnats vid UFC under åren 2021–2024 och ett genomsnitt för de tre senaste åren. Övriga seminarier är t.ex. kappaseminarier, seminarier om forskningsplan, ansökan om forskningsmedel, inspel på EPM-ansökan m.m.

Det kan konstateras att forskningsseminarierna vid UFC är välbesökta. Totalt har 39 medarbetare deltagit vid ett eller flera temaseminarier och totalt 43 medarbetare har deltagit vid ett eller flera granskningsseminarier (figur 7). Av de disputerade uppger nästan samtliga att de har deltagit vid mellan 1–4 tema- respektive granskningsseminarier under 2024. Av doktoranderna uppger nästan samtliga att de har deltagit vid 1–2 temaseminarier under 2024. När det gäller granskningsseminarierna uppger två tredjedelar av doktoranderna att de har deltagit vid 1–2 granskningsseminarier under 2024, medan den resterande tredjedelen uppger att de har deltagit vid 3–4 granskningsseminarier under 2024.

Figur 7. Redovisning över antalet medarbetare som har deltagit vid tema- respektive granskningsseminarier under år 2024.

En kontinuerlig utvärdering av seminarieverksamheten görs i enkätform sedan hösten 2021. Enligt utvärderingen för år 2024 framgår att temaseminarierna attraherar en större extern publik, medan deltagarna vid granskningsseminarierna i högre utsträckning har anknytning till UFC. Den grupp som är dominerande vid deltagande vid temaseminarium är doktorander medan motsvarande grupp vid granskningsseminarium är disputerade. Ungefär 30 procent av deltagarna vid temaseminarierna var nybesökare vilket är högre jämfört med granskningsseminarierna där endast 11 procent var nybesökare. Sammanfattningsvis visar utvärderingarna att seminarierna vid UFC är givande för dem som deltar.

Doktorandnätverk

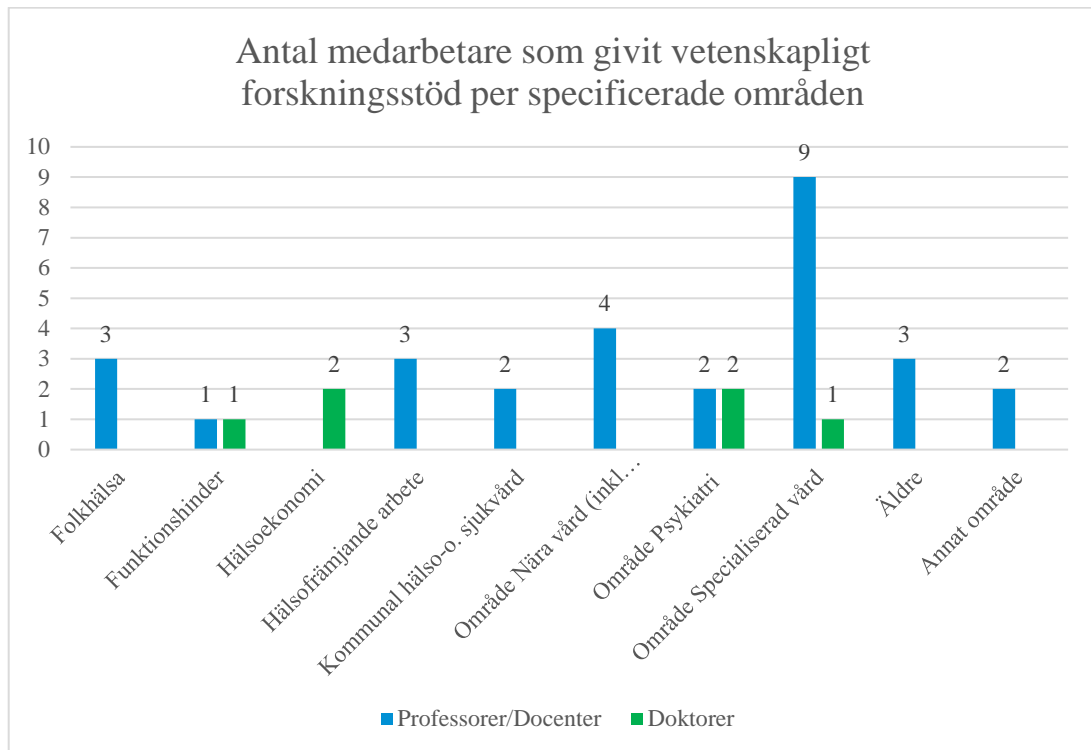
Doktorandnätverket (där sammankallande under 2024 fanns vid UFC) är öppet för alla forskarstuderande medarbetare inom regionen och har anordnat 4 doktorandträffar under år 2024. Nätverket erbjuder såväl sociala aktiviteter som samling kring frågor som uppkommer bland nätverkets medlemmar kring olika aspekter av att som regionanställd genomgå forskarutbildning. Teman under 2024 har till exempel varit användning av generativ artificiell intelligens (AI), information om programmet Nvivo för textanalys, konferensdeltagande med posterpresentation samt ett studiebesök vid regionens laboratorium för rörelseanalys.

Forskarklubb

Under 2024 har fem forskarklubbar anordnats med syfte är att främja nätverkande genom att bereda forskare möjlighet att utanför arbetstid knyta kontakter med andra forskare samt få ta del av en föreläsning. UFC tillhandahåller administrativ resurs till Forskarklubben som hanterar anmälningar och beställningar.

Forskningsstöd och infrastruktur

Under år 2024 har både vetenskapligt och administrativt forskningsstöd givits till projekt av olika karaktär. Totalt har 21 medarbetare svarat att de har givit vetenskapligt forskningsstöd till projekt inom 9 olika namngivna områden (figur 8). I tillägg så har två medarbetare har rapporterat stöd inom annat område, såsom exempelvis psykiatri och etik. Det vetenskapliga stödet har uteslutande givits av disputerade medarbetare. Antalet medarbetare som givit vetenskapligt stöd har minskat jämfört med föregående år (36 medarbetare år 2023).

Figur 8. Antal medarbetare som givit vetenskapligt forskningsstöd per specificerat område. Det har varit möjligt att välja flera alternativ.

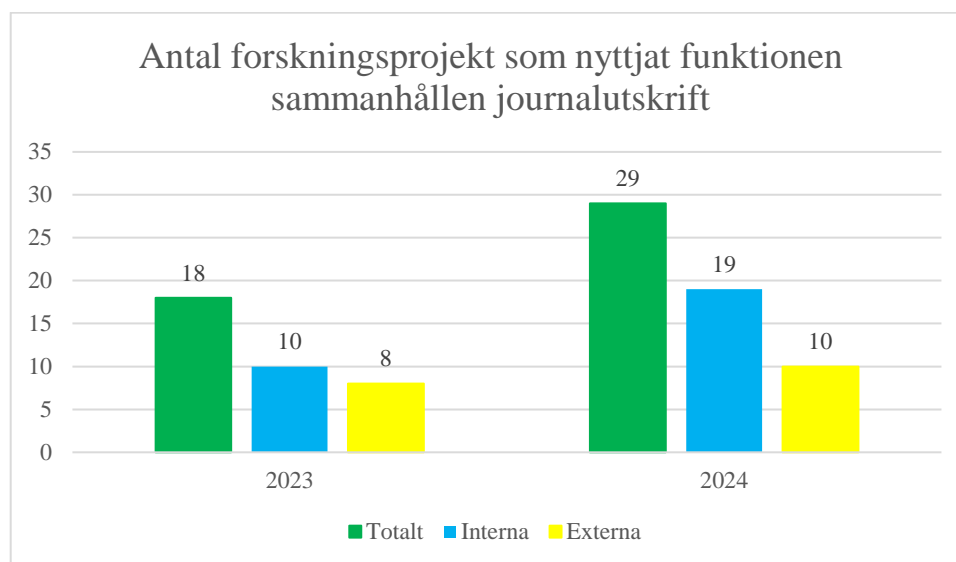
När det gäller det administrativa forskningsstödet har 11 medarbetare svarat att de givit sådant stöd. Det administrativa stödet har till största delen givits av administrativa medarbetare, men även forskande medarbetare har bidragit med sådant stöd. Stödet nyttjas inom flera områden men de områden som involverar flest medarbetare i stödfunktion är Nära vård (inklusive primärvård), Funktionshinder, Hälsofrämjande arbete, Psykiatri samt Specialiserad vård. Andelen medarbetare som givit administrativt forskningsstöd ligger på samma nivå som förra året.

Infrastruktur

Vid UFC finns (bokningsbara) arbetsplatser för såväl doktorander som för seniora forskare. Inom lokaliteterna finns tre större och två mindre bokningsbara mötesrum samt ett mindre bibliotek med vetenskaplig litteratur.

UFC är värd för Laboratoriet för rörelseanalys. Laboratoriet används till forskning, kliniska undersökningar, främst mot verksamhetsområde ortopedi samt ortopedteknik och till viss utbildning. Utrustningen i laboratoriet möjliggör studerandet av biomekaniska frågeställningar samt frågeställningar kring hjärnaktivitet och balans. Under året genomfördes 13 patientundersökningar och sju forskningsprojekt har nyttjat laboratoriets lokaler och/eller utrustning.

Vid UFC finns en funktion för sammanhållen journalutskrift för forskningsändamål som är gemensam för hela regionen. Två administratörer arbetar sammanlagt motsvarande en heltid med denna funktion. Efterfrågan och omfattningen av uppdragen varierar kraftigt men den långtgående trenden är att efterfrågan ökar. Under 2024 har antal aktiva ärenden inom journalutskriftsfunktionen berört 29 forskningsprojekt, varav 19 är projekt inom regionen och 10 är externa projekt.

Figur 9. Antalet interna (RÖL) och externa forskningsprojekt som har använt funktionen för sammanhållen journalutskrift under år 2023 och 2024.

Vetenskaplig produktion

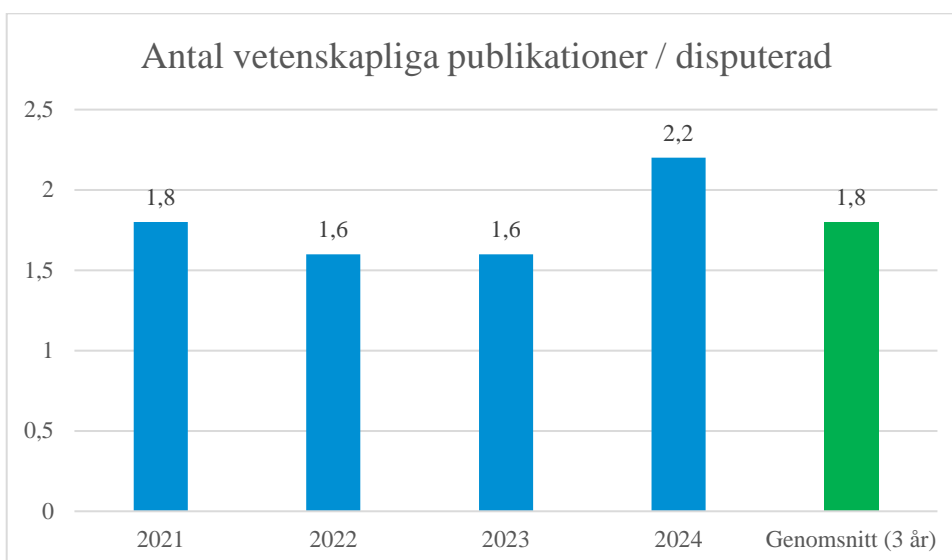
Ett stort antal projekt i olika faser och av olika karaktär bedrivs vid UFC och tonvikten ligger enligt forskningsboks slutet på observationsstudier (66 stycken), kvalitativa studier (30), och behandlingsforskning (24). Såväl forskningsprojekten som publikationerna presenteras mer utförligt i [Forskningsboks slutet](#). För år 2024 redovisas 100 publikationer i form av peer-review-bedömda vetenskapliga originalartiklar författade av forskare knutna till UFC (se figur 10). Dessutom rapporteras 5 översiktsartiklar, 3 övriga artiklar och kapitel i 5 böcker.

Något fler vetenskapliga publikationer har publicerats under 2024 jämfört med föregående år (2023). Treårsmedelvärdet för vetenskapliga originalartiklar för perioden 2022–2024 är 95 vilket är en liten ökning jämfört med perioden 2021–2023 (93).

Figur 10. Antal peer-review bedömda vetenskapliga originalartiklar per år för perioden 2021–2024, samt medelvärdet för 3-årsperioden 2022–2024. Årets antal är hämtat från forskningsbokslutet den 10 mars 2025.

Eftersom antalet medarbetare varierar över tid redovisas också ett relativt ”produktionsmått”. Antalet vetenskapliga publikationer per disputerad medarbetare (totalantalet publikationer enligt forskningsbokslutet/antalet disputerade medarbetare med anknytning till UFC oaktat finansiering) är 2,2 för 2024 (figur 11). Genomsnittet för 3-årsperioden är 1,8, vilket är en marginell ökning jämfört med föregående period (1,7 för perioden 2021–2023).

Figur 11. Figuren visar ett relativt produktionsmått uträknat som det totala antalet publicerade vetenskapliga originalartiklar dividerat med antalet till UFC anknutna disputerade medarbetare för respektive år samt för den aktuella tre-årsperioden (2022–2024).

Universitetsbiblioteket vid Örebro Universitet har, med utgångspunkt från de publikationer som är tillgängliga i Web of Science, bidragit med en bibliometrisk

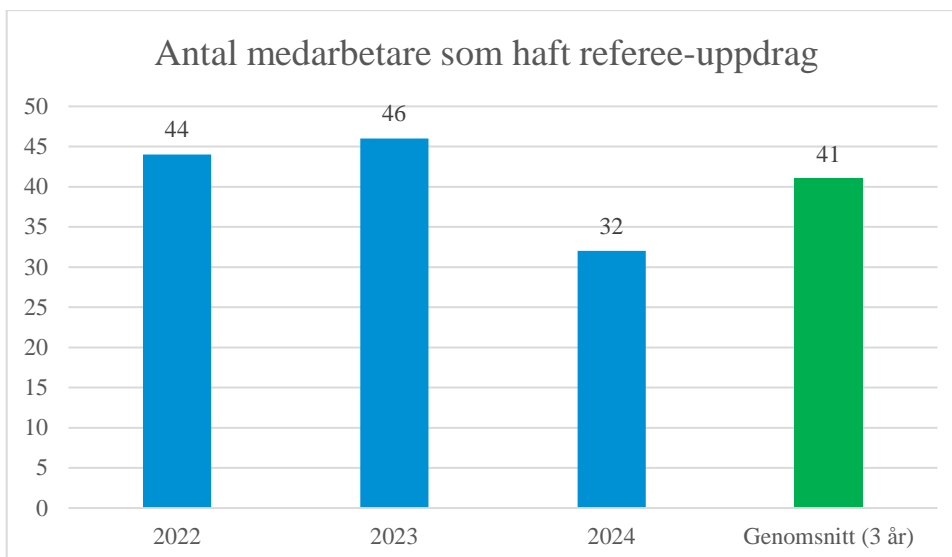
analys av bl.a. citeringsgrad för publikationer författade av medarbetare knutna till UFC. För tidsperioden 2021–2023 var 260 publikationer inkluderade där. Baserat på citeringsdata fram till och med 2025-02-17 hade dessa publikationer totalt citerats 1764 gånger med ett medeltal på 6,8 citeringar per publikation. Andelen publikationer som citerats stiger naturligt med publikationens ålder och är för publikationerna från 2021 ca 90 procent medan den för publikationer från 2023 är ca 81 procent (medeltalet är ca 85 procent för åren 2021–2023). Under tidsperioden 2021–2023 hade 34 publikationer ett s.k. CNCI-värde (Category Normalized Citation Impact) som var 2 eller högre, d.v.s. de hade fått minst dubbelt så många citeringar som genomsnittet i sina respektive kategorier.

Fyrtiotre vetenskapliga presentationer vid konferenser och 50 muntliga, populärvetenskapliga presentationer har genomförts av 27 respektive 20 medarbetare under år 2024 (tabell 1). Antalet vetenskapliga presentationer och muntliga populärvetenskapliga presentationer är färre än föregående år (68 presentationer respektive 105 presentationer år 2023). Antalet medarbetare som har hållit presentationerna har även minskat jämfört med tidigare år.

Tabell 1. Vetenskapliga och populärvetenskapliga presentationer

	Vetenskapliga presentationer	Muntliga populärvetenskapliga presentationer
Antal presentationer	43	50
Professorer/docenter	12	8
Doktorer	4	6
Doktorander	11	6
Totalt antal medarbetare	27	20

Ungefär två tredjedelar av UFC:s disputerade medarbetare, som svarat på enkäten (30 st), har under 2024 haft åtaganden som granskare (referee) av arbeten inskickade för publikation i vetenskapliga tidskrifter. Även två doktorander har haft sådana uppdrag under året. (figur 12). Flertalet (21) medarbetare rapporterar 1–3 uppdrag, medan några anger 4–6 respektive ≥ 7 uppdrag (9 respektive 2 medarbetare).

Figur 12. Figuren visar antalet medarbetare som har haft ett eller flera referee-uppdrag under åren 2022–2024 och ett genomsnitt (3 år).

Akademiska uppdrag

Totalt 15 medarbetare rapporterar ett eller flera uppdrag, i form av opponentskap eller som ledamot i betygsnämnd vid disputation samt som granskare vid halvtid under 2024 (tabell 2), vilket är fler än föregående år (12 år 2023).

Tabell 2. Akademiska uppdrag inom forskarutbildning

	Lärosäte		
	ORU	Svenskt ej ORU	Nordiskt
Opponent vid disputation	-	5	1
Betygsnämnd disputation	3	4	1
Granskare halvtid	5	3	-

Tio medarbetare har rapporterat andra nationella vetenskapliga uppdrag (t.ex. sakkunnig eller ledamot) vid olika myndigheter, finansiärer, råd samt kunskapscentra m.m. (tabell 3) och 6 medarbetare har haft internationella vetenskapliga uppdrag (t.ex. sakkunnig, medverkande, ledamot) i t.ex. föreningar, organisationer eller vid universitet.

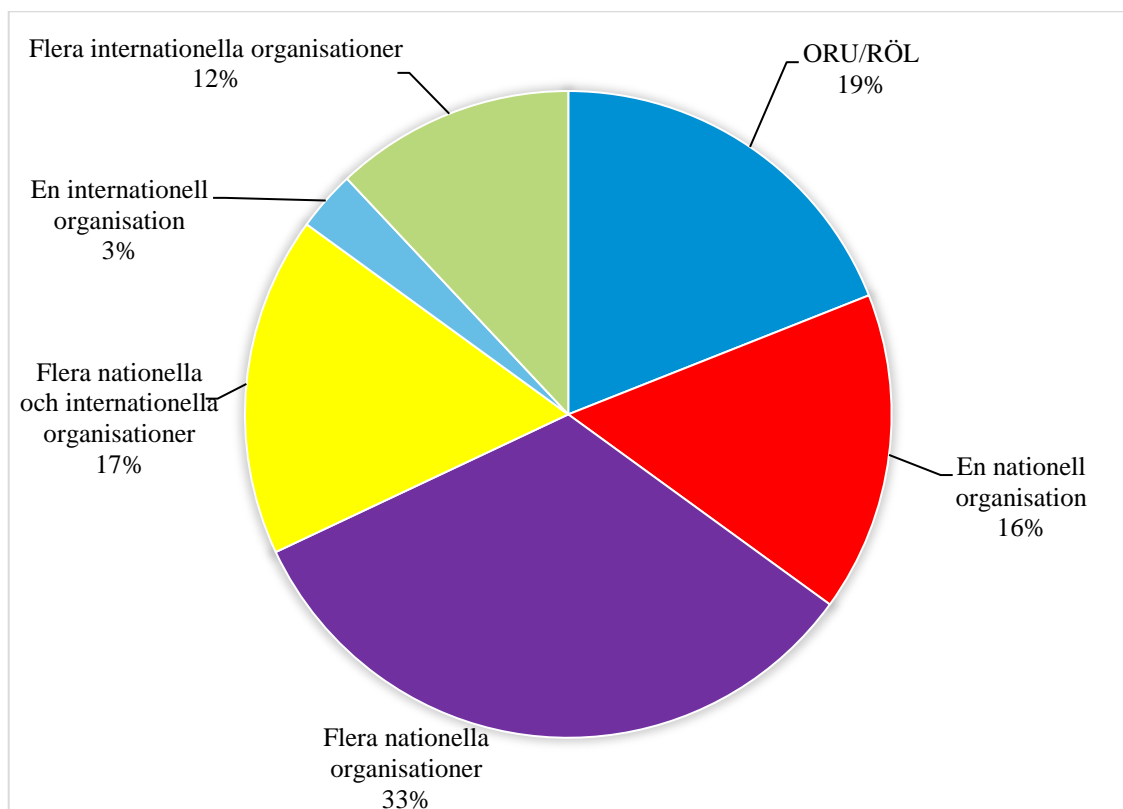
Tabell 3. Nationella vetenskapliga uppdrag

	Antal medarbetare som haft nationella vetenskapliga uppdrag				
	EPM	Finansiär	SBU	Socialstyrelsen	Annan
Uppdrag som sakkunnig, medverkande, ledamot m.m.	-	1	3	3	3

Nationell och internationell forskningssamverkan

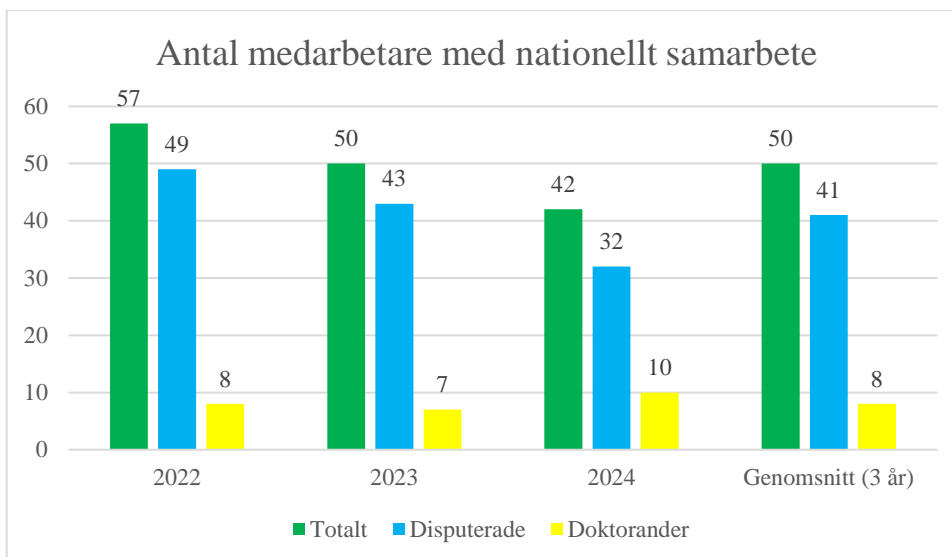
Strategi för klinisk forskning och innovation Region Örebro län 2019-2030 poängterar värdet av nationell och internationell forskningssamverkan.

Den bibliometriska analysen från Universitetsbiblioteket vid Örebro Universitet har bidragit med en kartläggning av publikationer i samverkan (lokalt, nationellt, internationellt). Som utgångspunkt för bibliometrin användes de publikationer från 2024 som fanns i tidskrifter indexerade i Web of Science (89 stycken). Dessa speglar att medarbetare vid UFC under 2024 publicerade i samverkan med 110 organisationer (i eller utanför Sverige) och i 13 andra länder, där samverkan med forskare i Norge (15 publikationer), Storbritannien, Nederländerna samt USA var mest förekommande (4 publikationer per land). Se figur 13 avseende fördelning av de analyserade publikationerna i lokal, nationell eller internationell samverkan.

Figur 13. Fördelning av olika typer av samarbete. ORU/RÖL-fältet indikerar publikationer med författare endast från ORU/RÖL. Med organisation menas olika universitet och universitetssjukhus (regioner) samt forskningsinstitut.

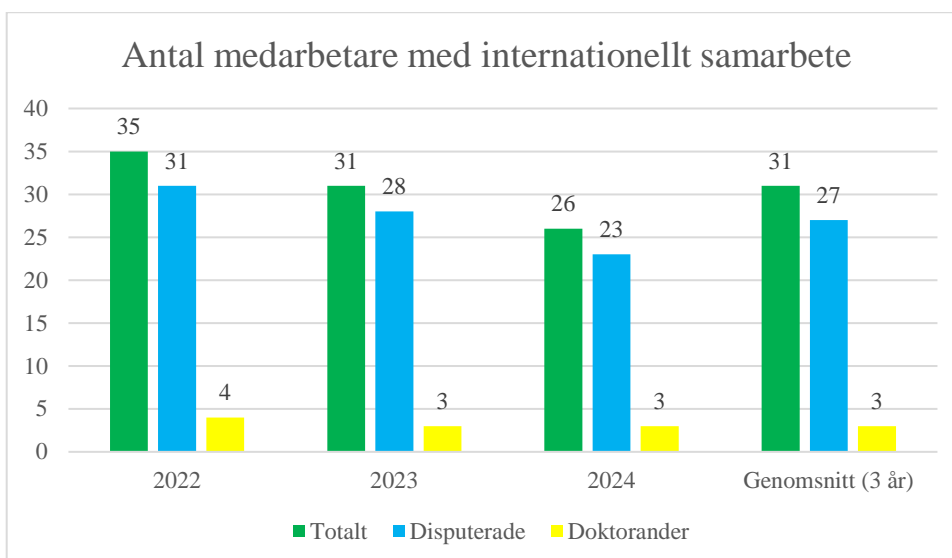
Fyrtiotvå medarbetare rapporterar att de bedrivit forskning i nationellt samarbete (figur 13). År 2024 hade 32 av de disputerade (91 %) och 10 av doktoranderna (37 %) haft nationellt forskningssamarbete.

Figur 14. Antal medarbetare (även uppdelat på kategorierna disputerade och doktorander) vid UFC som bedriver forskning i nationellt samarbete.

Forskare inom regionen har huvudsakligen bedrivit sin forskning i samverkan med Fakulteten för Medicin och Hälsa vid Örebro universitet. Fakulteten har ett flertal olika forskargrupper. Mer än en tredjedel av doktoranderna och omkring 60 procent av de disputerade vid UFC har uppgett att de tillhör någon eller några forskargrupper vid Örebro universitet. Inom Fakulteten för Medicin och Hälsa har det under 2024 anordnats olika forum för forskande medarbetare. Ungefär 40 procent av doktoranderna och nästan 70 procent av de disputerade vid UFC uppger att de har deltagit vid något av dessa forum, åtminstone vid ett tillfälle.

Tjugosex medarbetare rapporterar att de bedrivit forskning i internationellt samarbete (figur 15) under år 2024. Av dessa 26 medarbetare är det 23 disputerade (66 procent av det totala antalet disputerade) och 3 doktorander (11 procent av det totala antalet doktorander) som har haft internationellt samarbete.

Figur 15. Antal medarbetare (även uppdelat på kategorierna disputerade och doktorander) vid UFC som bedriver forskning i samarbete med utländska forskare.

Totalt 24 medarbetare, varav 15 disputerade och 9 doktorander, har deltagit vid internationella seminarier under 2024. Fördelningen mellan fysiska seminarier och distansseminarier har varit ungefär lika. Fyra medarbetare (2 disputerade och 2 doktorander) har deltagit vid internationella kurser. Fyra doktorander och en masterstudent från lärosäten utanför Sverige har tillbringat viss forskningstid vid UFC.

Innovation och samverkan med civilsamhället

En medarbetare vid UFC är formellt knuten till Innovationsteamet inom FoU. Kopplingen har inneburit fördjupad kontakt med Social Impact Lab (SoIL) vid Örebro Universitet. SoIL är en innovationsmiljö och ett idéutvecklingsprogram med fokus på innovationer för social hållbarhet. Programmet inom SOIL var pausat för deltagare under 2024 men medarbetarna har arbetat vidare med programmet under året i form av vidareutveckling, framtagning av utbildningsmaterial samt utbildning av andra universitet i metoden.

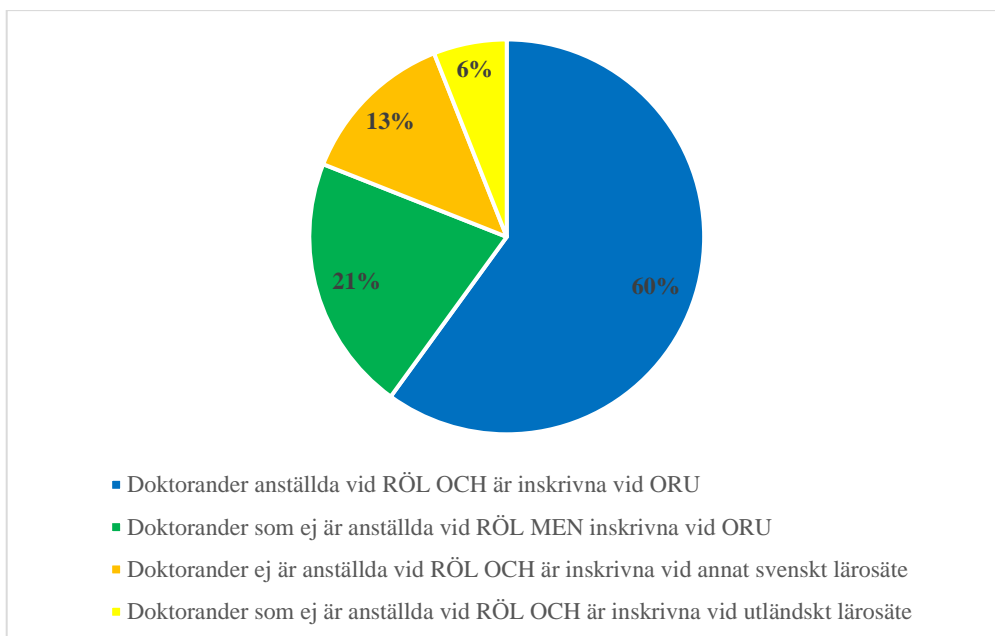
Pedagogiska uppdrag

Vetenskaplig handledning

Det största pedagogiska uppdraget för UFC:s disputerade medarbetare är vetenskaplig handledning, av framför allt doktorander, men även handledning av regionens medarbetare i magister- och mastersarbeten förekommer. Även enstaka doktorander handleder (efter godkänd halvtid) magisterarbeten och uppsatser på grundutbildningsnivå. Under år 2024 har 32 disputerade medarbetare haft uppdrag som huvud- och/eller bihandledare för doktorander (tabell 4). Handledarskapet avser totalt 80 doktorander. Den absoluta majoriteten (60 %) av dessa doktorander är anställda vid Region Örebro län och inskrivna vid Örebro universitet. Tre disputerade medarbetare är bihandledare för 5 doktorander som är inskrivna vid utländska lärosäten (figur 16).

Tabell 4. Handledarskap doktorander

	Antal enkätsvar	Endast huvudhandledare	Endast bihandledare	Både/och	Totalt antal medarbetare i handledarskap
Professorer/ docenter	23	4	2	15	21
Doktorer	12	-	11	-	11

Figur 16. Procentuell fördelning av doktorandernas (som handleds av medarbetare vid UFC) lärosätestillhörighet och ev regionanställning.

Under år 2024 har 16 disputerade medarbetare och 4 doktorander haft övriga handledningsuppdrag. De har varit handledare för 4 predoktorander och 20 magister/masterarbeten samt 30 andra uppsatsarbeten (tabell 5).

Tabell 5. Övriga vetenskapliga handledarskap

	Pre-doktorand	Magister/Master-upsats	Kandidat-upsats	Övrigt uppsatsarbete	Totalt antal medarbetare i övrigt handledarskap
Antal studenter/upsatser	4	20	19	11	
Antal handledare					
Professorer/docenter	2	7	4	2	10
Doktorer	1	3	1	3	6
Doktorander	-	-	2	2	4

Andra pedagogiska insatser

UFC anordnade kursen "Vetenskapligt förhållningssätt" för 26 ST-läkare under hösten 2024. På kursen fördjupar ST-läkarna sin förmåga till ett vetenskapligt förhållningssätt i det medicinska arbetet, som att söka, läsa, tolka och använda medicinsk vetenskaplig litteratur. Av totalt 9 föreläsare på kursen är 5 knutna till UFC. När det gäller kursens läshandledare är samtliga 4 knutna till UFC.

Fyra medarbetare har haft kursansvar eller uppdrag som examinator inom några kurser på avancerad nivå och forskarutbildningsnivå vid Örebro universitet. Uppdragen har varit kopplade till läkarprogrammet och kurser i ekonomisk utvärdering och suicidologi.

Tjugonio av UFC:s medarbetare har bidragit med undervisning inom ett flertal utbildningar och på olika nivåer, från grundnivå till forskarutbildningsnivå. Vid Örebro universitet har medverkan skett inom läkar-, sjuksköterske-, arbetsterapeut- och psykologutbildningarna, biomedicinska analytikerprogrammet samt på kurser vid Handelshögskolan. Andra lärosäten där medarbetarna har bedrivit undervisning är Linköpings universitet, Karolinska Institutet samt Gymnastik- och idrottshögskolan i Stockholm (GIH). Undervisningen där har avsett områden inom hälsoekonomi och fysioterapi.

Ekonomi

Under 2024 har det ekonomiska läget för Region Örebro län varit ansträngt och alla enheter har uppmanats till stor ekonomisk restriktivitet. Den allra största kostnadsposten för UFC utgörs av personalkostnader; 21 863 tkr för 2024 inkluderande 137 tkr för kurser/konferenser och resor. Kostnaderna för lokaler och underhåll uppgick till 1 475 tkr, för IT/Tele till 932 tkr, för material och inventarier till 85 tkr samt för övrig drift till 340 tkr. Intäkterna, främst för pedagogiska insatser, uppgick till 1 879 tkr. Nettokostnaden för UFC 2024 blev därmed 22 816 tkr, vilket är 1 736 tkr lägre än 2023. Differensen mot budget ligger främst inom personalkostnader där vakanshållning av tjänster och förordnanden står för stor del, men även förbrukningsinventarier och resor var lägre än budgeterat. Tillsammans bidrar dessa kostnader till att kostnaderna var 5 158 tkr lägre än budgeterat. Intäkterna påverkar dock det totala utfallet negativt då utfallet är 697 tkr lägre än budgeterat. Resultatet för 2024 är ett överskott på 4 461 tkr.

Externa forskningsanslag

Totalt har 42 medarbetare sökt externa forskningsanslag under år 2024 (tabell 6).

Tabell 6. Antal medarbetare som sökt externa forskningsanslag

	Antal som har sökt forskningsanslag	Antal som har varit både huvud- och medsökande	Antal huvudsökande	Antal medsökande
Professorer/docenter	18	8	7	3
Doktorer	8	4	-	4
Doktorander	16	2	11	3
Totalt	42	14	18	10

Totalt har 23 disputerade medarbetare och 14 doktorander fått beslut om externa forskningsanslag under 2024. Antalet disputerade som fått beslut har minskat något jämfört med föregående år (30 st) och antalet doktorander som fått beslut ligger på samma nivå som föregående år.

Tjugofyra av medarbetarna har fått ett eller flera anslag beviljade (tabell 7), vilket är en minskning i jämförelse med föregående år (31 st). Externa rekviderade medel för forskningsprojekt under år 2024 var ca 14 mkr till UFC, vilket är i nivå med föregående år (2023).

Tabell 7. Antal medarbetare som fått beslut om externa forskningsanslag

	Antal som har fått beslut om forskningsanslag	Antal som endast fått bifall	Antal som fått både bifall och avslag	Antal som endast fått avslag
Professorer/docenter	16	3	10	3
Doktorer	7	-	2	5
Doktorander	14	5	4	5
Totalt	37	8	16	13

Reflektioner

Året 2024 har i många avseenden präglats av regionens svåra ekonomiska läge och har inneburit en stor restriktivitet. Men tack vare en målmedveten insats från alla verksamheter och med hjälp av ändrade förutsättningar, till exempel en minskad inflation, finns det en ljusning vid horisonten.

De åtstramningar som infördes 2023 har fortsatt under hela 2024. Dessa har bland annat inneburit anställningsstopp, utbildningsstopp och stopp för resor. UFC har också på grund av detta fortsatt att hålla tjänster vakanta och intermittenta timanställningar har fortsatt att minska i antal och omfattning. Som en naturlig konsekvens finns delar av UFC:s verksamhet som inte når upp till tidigare års nivåer. Till exempel har färre medarbetare tagit refereuppdrag till vetenskapliga tidskrifter, det har varit färre presentationer vid vetenskapliga kongresser och i populärvetenskapliga sammanhang och färre medarbetare har varit involverade i nationella vetenskapliga uppdrag, t.ex. sakkunnig- eller ledamotsuppdrag hos myndigheter och finansiärer. En annan bidragande orsak till en minskad nationell närvaro i vissa sammanhang kan också vara att ett UFC är mitt uppe i ett generationsskifte där många seniora personer de senaste åren har slutat eller gått ner i arbetstid och de yngre medarbetarna har ännu inte blivit aktuella för den typen av uppdrag i samma omfattning. Trots pågående generationsskifte ökade den vetenskapliga produktionen något med fler publikationer under 2024 jämfört med tidigare år. En förklaring kan vara att det finns en

eftersläpning i publikationsprocessen med långa ledtider mellan inskickade manus och publicerade artiklar vilket kanske har lett till en ”ketchupeffekt” under året.

En del i aktiva forskares arbete är att delta vid internationella konferenser. Både för att presentera och sprida forskningsresultat men också för att nätverka och inspireras av andra inom den aktuella forskningsfronten. Externt erhållna medel har möjliggjort visst resande under 2024 men minskningen av deltagandet som inleddes redan 2023 på grund av den ekonomiska återhållsamheten, har hållit i sig hela 2024. Under pandemi-åren gjordes försök att digitalisera konferenser för att möjliggöra deltagande på distans men denna form kan inte helt ersätta fysiskt deltagande och, kanske på grund av just det, så erbjuds inte den digitala formen i lika stor utsträckning längre. Efter några års begränsat deltagande på den nationella och internationella arenan är det av stor vikt att UFC:s medarbetare framåt i tiden i större utsträckning kan delta i nätverkande och forskningspresenterade sammanhang för att vidmakthålla kompetens och stimulera till samarbeten och kunskapsinhämtning.

Under 2024 har diskussionerna med FoU ledningen inletts kring utformningen av det personella och resursmässiga ”ekosystemet” på UFC. Dessa diskussioner är vitala och det är av vikt att de fortsätter löpande. De svåraste delarna av UFC:s uppdrag att förvalta och utveckla är nog de delar som handlar om att vara en kreativ och stimulerande miljö, där en av nycklarna är att medarbetarna känner tillhörighet till UFC. Samtal behöver föras hur arbetsplatsen på bästa sätt utformas för detta gällande storlek och tjänstekonstruktioner. Enhetens uppdrag har naturligtvis även direkta implikationer för hur de styrande aktivitets- och måldokumenterna ska formuleras så de blir adekvata utifrån rådande omständigheter och kan ge verksamheten en riktning för utveckling även i tider med större utmaningar.

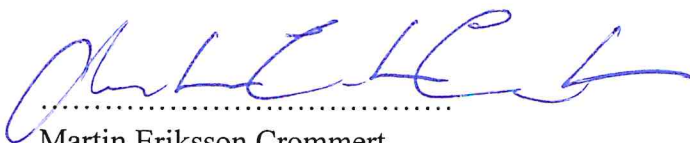
Under 2024 har vi sett en ökad närvaro på arbetsplatsen vilket är glädjande och välgörande för känslan av tillhörighet och vår kreativa miljö. Det är en utmaning för samtliga organisationer och verksamheter efter pandemin att hitta balansen mellan arbete på plats och arbete på distans. Under 2024 infördes en riktlinje att arbetet i huvudsak ska utföras på plats på UFC, och att så många som möjligt är på plats en bestämd dag i veckan. Generellt infördes också att de som är på plats försöker ta morgonfika vid samma tid. Detta har på ganska kort tid gjort att fler samlas i fikarummet och de sociala ytorna har stärkts.

Två tillsynes oroande trender som framkommer i de absoluta talen som redovisas i verksamhetsberättelsen bör diskuteras lite ytterligare. Det handlar om det absoluta antalet medarbetare med nationella och internationella samarbeten, samt det absoluta antalet medarbetare vid UFC som sökt externa medel. Antalet samarbeten verkar uppvisa en negativ trend över tid och antalet som sökt externa medel är något lägre jämfört med 2023. Dock är det troligen mest en mätteknisk effekt på grund av att antalet svarande på verksamhetsenkäten varierar, och det reflekterar inte en reell nedgång i något av fallen. Om man i stället för absoluta tal ser till andelen med

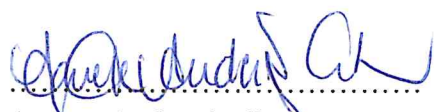
samarbeten och andelen medarbetare som sökt externa medel relativt antalet svarande på verksamhetsenkäten över åren så är nivåerna ungefär likvärdiga över tid. Glädjande nog kan också noteras att summan av erhållna externa medel ligger kvar på samma höga nivå som 2023 efter en kraftig uppgång från år 2022.

Sammantaget har UFC:s medarbetare hanterat ett svårt år med bravur och trots vissa naturliga effekter av minskad personalstyrka och åtstramningar på delar av produktionen, så bibehålls och t.o.m. ökar andra delar. Tillsammans med påbörjade arbeten kring riktning och styrning ger det goda utsikter inför framtiden.

Örebro 2025-03-11

Martin Eriksson Crommert
(verksamhetschef)

Agneta Anderzén Carlsson
(ledningsuppdrag)

Sammanställt av Daniel Pichler

Bilaga 1 - UFC:s forskningsseminarier under år 2024

Datum	Seminarietyp	Presentatör/respondent	Ämne/titel
2024-02-07	Manusseminarium	Jeanette Kittang (d)	Quality of Care – Perceptions from Health Care professionals in the Oncological Outpatient Unit
2024-03-07	Temaseminarium	Ylva Nilsagård, Maria Gunnarsson, Susann Arnell, Maria Fogelqvist, Linda Ryen	Nära vård: Utvecklings- och forskningsprojekt för införande av Specialistpsykiatriskt omvårdnadsteam – SPOT
2024-03-13	Temaseminarium	Fredrik Söderqvist, Cynthia Franklin, Anna Philipson, Johanna Gustafsson, Lena Uvhagen (d), Sussan Öster, Urban Norling	Att främja ungas psykiska hälsa (A solution-focused approach to promote adolescent mental health in schools)
2024-03-18	Temaseminarium	Daniel Smith	Statistik: Hypothesis testing and 95% Confidence Intervals
2024-03-19	Manusseminarium	Tove Axelsson-Landberg (d)	The association between depression and pain-related functioning among youth with musculoskeletal pain. A longitudinal study
2024-03-20	Temaseminarium	Daniel Knutsson	Hälsoekonomi: Behovet av samverkan och forskning inom ambulansverksamheten för att höja kvaliteten och vägleda hälsoekonomiska beslut
2024-03-27	Manusseminarium	Cathrine Widehammar, Lis Sjöberg	Swedish translation, cultural adaptation and pilot-testing of the Prosthetic Upper extremity Functional Index-2
2024-04-10	Manusseminarium	Anna Philipson, Kajsa Lidström Holmqvist, Mialinn Arvidsson Lindvall, Cecilia Pettersson, Lena Johansson (d)	Re-RAC – A reablement intervention for older adults in residential aged care: study protocol for a randomized controlled trial
2024-04-11	Temaseminarium	Tor Arnison	Statistik: Grundläggande epidemiologi (begrepp och metoder)
2024-04-16	Manusseminarium	Anna Nordlind (d)	The translated and culturally adapted CYP-PREM questionnaire – a pilot study of the Swedish versions
2024-04-22	Manusseminarium	Mia Svantesson, Gustav Jarl	ICU-admission decisions for older patients with COVID-19 - Influencing factors and justifications during the pandemic
2024-04-23	Manusseminarium	Lena Uvhagen (d)	Temporal variation in levels and distributions of adolescent mental well-being 2014-2023: a repeated population-based cross-sectional study in Sweden
2024-05-02	Manusseminarium	Lena Johansson (d)	Reablement in residential aged care – a feasibility study
2024-05-14	Temaseminarium	Maria Fogelqvist	Psykometri – Validitet
2024-05-15	Temaseminarium	Maria Hälleberg-Nyman, Erika Fjordkvist (d), Jenny Forsberg, Britt Magnusson	Nära vård - Samarbete mellan utveckling och forskning för omställning till Nära vård, om Äldre och osteoporos
2024-05-28	Manusseminarium	Maria Svedjebrant (d)	People with post stroke fatigue experiences of participating in supervised cardiorespiratory interval training – a qualitative study
2024-05-29	Manusseminarium	Louise Norlander (d)	Experiences of surgery and health-related quality of life following the Nuss procedure for pectus excavatum

(d) = doktorand

Datum	Seminarietyp	Presentatör/respondent	Ämne/titel
2024-06-03	Manusseminarium	Annika Imhagen (d)	Participants´ experiences of an internet-delivered cognitive behavioural treatment programme for obesity
2024-08-21	Seminarium	Erna H. Majormoen (d)	Presentation av projekt: Familieinkludering i NAV-oppfølging av unge voksne med psykiske helseutfordringer på veien mot arbeid, utdanning eller aktivitet (påkoblingsprosessen).
2024-10-04	Temaseminarium	Sonya Girdler	Academic Publishing and Research Career-Myths and Realities
2024-10-08	Manusseminarium	Anette Granberg (d)	Managers' perceptions of organizational readiness for implementation within disability health care: A cross-sectional mixed methods study
2024-10-09	Manusseminarium	Erik Höglund, Emma Ohlsson Nevo	The experience of being a patient in centralized cancer care and being referred to a high-volume hospital in Sweden
2024-11-05	Manusseminarium	Mattias Folkesson	Associations between abdominal pain and physical activity parameters in young girls with functional abdominal pain disorders: Effects of an 8-month dance and yoga intervention
2024-11-06	Kappaseminarium	Louise Norlander (d)	Health-related quality of life before and after minimal invasive surgery for pectus excavatum
2024-11-12	Temaseminarium	Ylva Nilsagård, Dag Salaj, Camilla Wall	Nära vård: Palliativ vård
2024-11-19	Manusseminarium	Linda Durnell (d)	Working in intensive care during extraordinary conditions - Staffs´ experiences of stress, moral stress, and support during the first wave of the COVID-19 pandemic
2024-11-28	Manusseminarium	Sofia Axelsson (d)	Radiotherapy staffs´experience of treating and assessing frail older cancer patients: A qualitative study
2024-12-02	Temaseminarium	Daniel R. Smith	Statistik: The basic of regression analysis
2024-12-11	Temaseminarium	Agneta Schröder, Agneta Anderzén Carlsson	Workshop om kvalitativ metod (Graneheim & Lundman, Hsieh & Shannon samt Elo & Kyngäs)
2024-12-12	Manusseminarium	Britta Westerberg (d)	Communicative behaviours in an internet based behavioural intervention for autistic individuals – qualitative analysis of client messages

(d) = doktorand